

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LXII. An fides sit justificationis integra causa Formalis: An verò Dei justitia
eßentialis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

de baptismo, quo & peccata abluuntur, & animæ sanctificantur.

IV. PROBATVR. Tit. 3. *Vt iustificati gratiâ ipsius, heredes simus, secundum spem vitæ æt.* Quia Sp. Sanctum effudit in nos abunde per Iesum, &c. Vbi de Regeneratione agit, quæ nec intelligi potest nisi cum facta mutatione in regenerationis, ex iniustis factis iustis. Simul ibidem exprimuntur omnes causæ iustificationis: *Efficiens*, benignitas Dei: *Meritoria*, Christus: *Instrumentalis*, Baptisma: *Formalis*, Sp. Sanctus effusus in nos, qui est eius donum Caritas.

Demum ipsi Sectarii fatentur, esse in nobis quandam renouationem; sed hanc non ipsam esse iustificationem. At eam hic Appellat iustificationem Apostolus.

V. PROBATVR. Heb. II. Abel, Testimonium consecutus est; esse iustus. Noë iustitia, quæ per fidem est, heres est constitutus, perfectè sc. & verè; non solum inchoatè: Gen. 6. Noë vir iustus & perfectus, non imputatiuè. Vide plura in *Antichristop.* 4. q. 33.

QVÆSTIO LXII.

An Fides sit iustificationis integra causa formalis? An vero Dei iustitia essentialis?

I. LUTHERVS variat; nunc Fidem, nunc Christum statuens formalem causam iustificationis.

1. Ita enim in Com. ad Gal. 2. Sophista dicunt: Caritas informare & imbucere fidem: Nos dicimus Christum informare & imbucere fidem; Vel, formam esse fidei. Ergo fide apprehensus, & inhabitans Christus est iustitia Christiana; propter quam nos Deus reputat iustos, & donat vitam æternam.

2. Idem ibid. Formalis nostra iustitia est ipsa fides, & nebula cordis, hoc est, fiducia in rem, quæ non videtur.

MELANCHTHON in *Conf. Aug.* art. 4. ait, Fidem nobis pro iustitia imputari coram Deo. Sed id, ait art. 4. §. 6. 20. non propter ipsam fidei virtutem, sed propter Christi meritum: fide autem nos iustificati, quia fide apprehendimus. Sic & iste variat inter & Fidem, & Christi meritum, & Dei misericordiam.

LUTHERANI tum Rigidi, tum Molles, omnes ab hoc errore descuerunt, teste Colloquio Altemburg.

AVTOR. Fides non est integra causa iustificationis.

1. Quia, Gal. 5. Ex fide spem iustitiæ expectamus: id est, Ex fide speramus vitam æternam, mercedem iustitiæ: Aut, Ex fide speramus nos posse iustificari. Ita *Aug. l. de Sp. & lit. c. 32.* Verum Ex fide illa, quæ per Dilectionem operatur, non ergo ex sola, sed formata caritate. Ideo I. Cor. 3. *Si habuero omnem fidem, ita, &c. caritatem autem non habuero, nihil mihi prodest.* Iac. 2. *Quia fides sine operibus mortua est.* Vnde, I. Ioan. 3. *Qui non diligit, manet in morte.* &c.

2. Ita S. Patres consentiunt. *Bell.* 2. c. 4.

3. RATIO. I. Quia fides excidit; definens in beatis: iustitia verò usque perficitur.

2. Iustitia nos Christo facit similes; at fides dissimiles; nam hac ipse caruit.

3. Iustitia non potest esse informis; fides potest.

INSTANT Lutherus & Calvinus, & ex isto Abacuc; *Iustus ex fide viuit*, mirè exagitant distinctionem fidei in Formatam, & Informem.

Dico *Iac. 2.* distinguitur in Viuam & Mortuam; quod est idem: nā quod viuit, per formam viuit. Et Gal. 5. *Fides per dilectionem operatur*, passiuè ἐνεργουμένη, id est mota; non actiuè quasi dicat. Dilectio est forma extrinseca fidei,

fidei, quæ dat ei vt moueatur; non intrinseca, vt sit; nam fides est etiam pulsa caritate.

Neque obscuramus Christum, eiusque beneficia, aut fidem, dum caritatem extollimus: vt de qua 1. Cor. 13. *Maiores horum est Caritas*: Ioan. 13. *Mandatum nouum do nobis*. Col. 3. *Super omnia caritatem habete*: quæ est fidei, quod lux soli. Vnde 1. Ioan. 3. *Translati sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres*.

II. LUTHERANVS OSIANDER in *confutatione Melanchthonis* testatur apud Confessionistas esse XX. sententias de iustificatione discrepantes. Idem I. *contra Nyssicoracem*, esse XIV. ait. Idem ex Lutheri scriptis asseruit, iustitiam Dei, qua essentialiter iustus est, causam esse formalem iustificationis nostræ; Lutherum sic intelligens dicentem, quod Christus nobis inhabitans sit formalis illius causa. Proinde imputatiuam iustitiam respuit.

SVADET istis I. Quia 2. Per. 1. dicimur effici diuinæ confortes naturæ.

2. Quia Deus non acceptat vllam iustitiam, nisi suam.

AVTOR. Fides viuua est vera iustitia nostra per Christum.

1. Rom. 4. *Credenti in eum, qui iustificat impium, reputatur fides eius ad iustitiam*. &c. *Quia reputata est Abrahe* &c. *Quin & signum accepit Circumcisionis, signaculum iustitiæ fidei*. &c. *vt reputetur & illis ad iustitiam*. Gal. 3. *Fide spem iustitiæ expectamus*. Nam in Christo Iesu que circ. neque præputium aliquid valet; sed fides, qua per dilectionem operatur. At fides operans non est essentialiter Dei.

2. Ita S. Aug. lib. de Spir. & lit. c. 9. & 31. &c.

5. RATIO fauet. 1. Quia iustificatio præcedit Inhabitationem Dei. Nā Sap. 1. Sp. Sanctus non habitat in corpore subdito peccatis.

2. Quia Essentiali iustitia Dei esse-

mus æque iusti, ac Christus. At Ioan. 1. *omnes de plenitudine eius accepimus*. Et Eph. 4. *Cuique nostrum data est gratia secundum mensuram donationis Christi*.

3. Quia Deus acceptauit iustitiam Christi creatam, qua pro nobis satisfecit: ergo hac meritorie iustificamur, non essentiali, quam Deus non accepit.

DICO AD I. Dicimur cōsortes naturæ diuinæ fieri, non per essentialem Christi iustitiam, vt Osiander affingit S. Petro: sed quod per Christum, ait, *nobis maxima & pretiosa promissa donauit*, id est, res promissas, non meras promissiones: sc. 1. Ioan. 3. *vt filij Dei nominemur & simus*. &c.

AD II. *Iustitiam satisfactoriam*, Deus non acceptat, nisi *infinitam*; quia peccati offensa est infinita. At aliquam *Christi Creatam* acceptat; quæ tamen est valoris infiniti, ob Vnionem hypostaticam in Christo. Et illam nobis donauit Patri offerendam. 2. Tim. ult. *Reposita est mihi corona iustitiæ* &c. Demum Cal. Inst. 3. c. 11. fusè refellit Osiandrum.

QVÆSTIO LXIII.

An Sola Remissio peccatorum sit formalis causa iustificationis?

CALVINVS & CALVINISTÆ apud Scharpium, agnoscunt cum Lutheranis Imputationem iustitiæ Christi; & Non imputationem peccatorum; At causam formalem iustificationis asserunt proprie poni in Remissione peccatorum: Vultque iustificationis nomen esse forense. Internam renouationem censet indignam nomine iustitiæ. Sic Inst. 1. c. 13. §. 2. 3. 21. 22. & in Antid. sess. 6.

SCHAR-